

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
41/2016	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	02.05.2016
	Kommunestyret	PS	

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Tore Henrik Øye	FE - 143, FA - K40, HistSak - 05/471	15/548

KOMMUNDELPLAN FOR FJELLHEIMEN VILLREINOMRÅDE - SLUTTHANDSAMING OG VEDTAK

Vedlegg:

Framlegg villreinplan 7 sep. 2015
Fjellheimen villreinområde plankart Høyring
Fjellheimen villreinområde temakart Høyring

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

I medhald av plan og bygningslova § 9-1 vert framlegg til interkommunal kommunedelplan for Fjellheimen villreinområde med plankart og temakart, datert 07.09.2015, vedteken med desse endringane:

1. I kap. 9, skal det leggest til eit nytt 2 avnitt ; «*Alle nye tiltak i planområdet skal vurderast med tanke på kva konsekvensar tiltaket vil kunne medføre for villreinstamma. Ved søknader om tiltak, der det er tvil om verknadane for villreinen, skal «føre- var prinsippet» leggest til grunn for vedtaket.*
2. Kap. 7 skal få eit nytt siste avsnitt; **Klimaendringar og moglege følgjer for villreinbestanden.** *Klimaet i Noreg vil truleg bli mildare, fuktigare og meir ustabil. Dette kan slå negativt ut for reinen om vinteren. Tilgangen til vinterbeite er minimumsfaktoren for villreinstamma i Fjellheimen og eit mektigare snødekke og fleire periodar med harde islag over beita kan slå negativt ut på stamma. Om sommaren kan derimot ein lengre avsmeltningsesong føra til at reinen har betre tilgang til nyspira og proteinrike grøntbeite.*
3. I kap. 9 under Fritidshus, andre avsnitt skal det stå ; « Etter ei nærare vurdering kan det gjevast dispensasjon til utviding på inntil 20m² BRA på eksisterande hytter, når arealet etter utviding ikkje overstig 100 m² BRA, inkludert evt uthus. Det bør ikkje opnast for meir enn ei utviding pr. fritidsbustad».
4. Retningslinene til omsynsona i kap. 9.1 skal ha eit slikt tillegg som innleiing under Stølsområde og Fritidshus, «*Av omsyn til villreinstamma bør det ikkje tillatast ny utbygging i villreinområdet.*
5. Retningslina i kap. 9.1 om motorferdsle skal justerast slik at siste setning lyder; «*Hjelpekorpsa sin øvingsaktivitet skal vera del av ein øvingsplan godkjend av politimesteren.*
6. I kap. 4, under arealformål skal arealet som er avsett til idrettsformål i Voss kommune sin kommuneplan opplistast som «bebyggelse og anlegg, idrettsformål».
7. På temakartet skal det tydleg framgå at kun trekkveggar over R13 er vist på kartet.

8. I handlingsplanen skal « kartlegging av trekkruiter » inkluderast i tiltaket «Areal og beitekartlegging».
9. Villreinutvalet skal høyrast i alle dispensasjonsaker tilliks med villreinnemnda. Dette skal framgå av kap. 10 « Retningsliner for sakshandsaming».
10. I kap. 10, under « Retningsliner for sakshandsaming», skal andre avsnitt ha slik innleiing; « I oppfølginga av planen har kommunane ansvaret for å sikra medverknad og samråd mellom brukarinteresser i kommunale plan- og forvaltingspørsmål som gjeld Fjellheimen villreinområde».
11. Kap. 9.1. under Brøyting, 3 avsnitt skal det stå: «Når RV13 vert lagt i tunnel gjennom Vikafjellet bør den gamle vegen på strekningen Storehaugtunnelen til Finnbuene ikkje brøytast opp i tida 1.november til siste helga før påske (Palmehelga). Frå Palmehelga til 1. juni kan vegen brøytast opp til fylkesgrensa frå sør og til Fosse frå nord. Frå Fosse til fylkesgrensa bør vegen vera stengd fram til 1. juni. Evt. snøscootertransport til hyttene i området bør samordnast ved leigekøyring».
12. Kommuneplanen skal ha ei funksjonstid på 12 år; 2016 – 2027.
13. I handlingsproframmer (kap. 12) i første tiltak under «Informasjon», skal det stå 2016-2017. Tilsvarande skal det stå 2017 under tiltak 3 under informasjon. Det skal vidare inn eit nytt slikt tiltak under «Ferdslø»; Årleg vurdering av trong for ekstraordinære bandtvang. Ansvarleg; Kommunene. Start; 2017. Andre aktørar; SNO

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 41/2016

FPØ - Behandling:

På grunn av at rådmannen sitt framlegg til vedtak ved ein feil ikkje var kome med i sakspapira, føreslo ordføraren å utsetja saka.

Samrøystes vedteke.

FPØ - Tilråding/Vedtak:

Saka vert utsett.

Saksopplysningar

SAMANDRAG AV SAKA:

Kommunane Vik, Aurland, Høyanger, Modalen, Vaksdal og Voss har i fellesskap utarbeida eit framlegg til ein interkommunal kommunedelplan for Fjellheimen villreinområde. Planområdet omfattar og areal i Masfjorden kommune. Frank Robert Aas har vore Vaksdal kommune sin politiske representant i styreingruppa for arbeidet med villreinplanen.

Formålet med planarbeidet er å sikra villreinstamma gode levevilkår i eit langsiktig perspektiv.

Planframlegget har no vore utlagt til offentleg ettersyn i dei respektive kommunane. Det er innkome totalt 15 merknader til planframlegget. Merknadane går fram under «Vurdering», og kan leggjast fram i sin heilskap ved førespurnad.

Det er no eit siktemål at kommunane gjer eit likelydane vedtak av planen.

FAKTA OM SAKA

Kommunedelplanen skal vera det overordna planverktøyet for kommunane i forvaltninga av villreinstamma og skal vera styrande for den vidare arealplanlegginga i området.

Planframlegget utarbeida i 2009 er lagt til grunn når planarbeidet vart starta opp att i 2015. Eit oppdatert og justert planframlegg vart handsama av styringsgruppa på møte den 09.06.2015.

Planframlegget har no vore utlagt til nytt offentleg ettersyn i dei einskilde kommunane.

Voss kommune har hatt sekretæriatfunksjonen for planarbeidet og har oppsumert merknadane til planframlegget på vegne av dei andre kommunane.

Vurdering

Planframlegget har vore utlagt til høyring i dei aktuelle kommunane hausten 2015. Innan høyringsfristen er det innkome totalt 15 merknader til planframlegget. Desse er oppsumert under.

Dei fullstendige uttalane kan ein sjå som vedlegg til saka.

Nr	Høyringspart	Merknad
1	Fylkesmannen i Sogn og fjordane	Viser til at det har vore ein lang men god prosess med villreinplanen og meiner at planen no er godt gjennomarbeida. I kap. 11, under « Føre-var- prinsippet» tilrår Fylkesmannen at det vert teke inn følgande setning ; Ved søknader om tiltak i villreinområdet, der det er tvil om verknadane for villreinen, skal «føre- var prinsippet» leggest til grunn for vedtaket.
		Administrasjonen si vurdering; Kap. 11 er ei vurdering av planen etter naturmangfaldlova og retningslinjer høyrer derfor ikkje heime her. I kap. 9 bør det derimot takst inn ei formulering i tråd med merknadane frå Fylkesmannen (endringsforslag 1b).
2	Fylkesmannen i Hordaland	Meiner m.a. at planen bør skildre kva verknader godkjend fylkesdelplan for tunnel gjennom Vikafjellet vil kunne få for villreinen og tilsvarande kva verknader framtidige klimaendringar kan få for villreinstamma. Fylkesmannen etterlyser vidare ei vurdering av kva verknader ei vidare hyttebygging i planområdet kan få for villreinstamma. Fylkesmannen ynskjer eit nytt pkt. 8.5 om at all ny verksemd i området skal vurderast utifrå omsynet til villreinbestanden. Når det gjeld retningslinene har Fylkesmannen merknader til at alle nye tiltak bør utløyse plankrav og at retningslina vedr. fritidshus bør få slik ordlyd ; «Innafor villreinområdet bør det ikkje gjevast dispensasjon til frådelling eller oppføring av fritidshus». Fylkesmannen meiner og at det bør settjast ei grense for kor store hytter det kan byggast innanfor planområdet.

		<p>Når det gjeld vurderinga av planframlegget etter naturmangfaldlova meiner Fylkesmannen at planen bør argumentere kvifor det er akseptabelt med ny hyttebygging oppå Vikafjellet.</p>
		<p>Administrasjonen si vurdering; I kap. 7 er det ei skildring av kva verknader ein tunnel gjennom Vikafjellet kan få for villreinstamma. Når det gjeld klimaendringar omtalar NINA rapport 411 dette i kap. 5.3.6 . Villreinplanen bør utifrå dette få slikt tillegg til kap. 7 ; Klimaendringar og mulege følgjer for villreinbestaden. «Klimaet i Noreg vil truleg bli mildare, fuktigare og meir ustabil. Dette kan slå negativt ut for reinen om vinteren. Tilgangen til vinterbeita er alt marginal i Fjellheimen og eit mektigare snødekke og fleire periodar med harde islag over beita kan slå negativt ut på stamma. Om sommaren kan derimot ein lengre avsmeltningsesong føra til at reinen har betre tilgang til nyspira og proteinrike grøntbeite». (endringsforslag 2)</p> <p>Når det gjeld kva verknader ei vidare hyttebygging på Vikafjellet vil kunne få for villreinstamma er det ikkje tema i denne planen. Desse hyttområda er ikkje nye, men vart vedtekne i Vik kommune sin kommuneplan og vart konsekvensvurdert i den samanheng. Når det gjeld forslaget frå Fylkesmannen om å ta inn eit nytt kap. 8.5 om at all ny verksemd skal vurderast ut ifrå omsynet til villreinbestanden finn ein ikkje det nødvendig. Ein kan heller understreke dette ved å legge inn ei slik formulering om dette i kap.9.» <i>Alle nye tiltak i planområdet bør derfor vurderast med tanke på kva konsekvensar tiltaket vil kunne medføre for villreinstamma». (endringsforslag 1a)</i> Mindre tiltak i området bør som tidlegare kunne handsamast som byggesaker. Ein vil utifrå dette ikkje tilrå at ein følger Fylkesmannen på dette punktet. Når det gjeld størrelsen på hytter som kan få utvida med tilbygg bør det settjast ei øvre grense for størrelsen på hyttene (endringsforslag 3).</p>
3	Hordaland Fylkeskommune	<p>Fylkeskommunen ser det som positivt at kommunane har utarbeida ein felles kommunedelplan for fjellheimen villreinområde. Fylkeskommunen meiner at det ikkje er heimel for å legge restriksjonar på stølshus og fritidsbustader i retningslinene knytta til omsynsona for bevaring av naturmiljø. Fylkeskommunen meiner og at kap. 6 burde oppdaterast. Administrasjonen si vurdering; Retningslinene til omsynsona i kap. 9.1 bør få eit tillegg som tydeleggjer at dei skal ivareta villreinstamma. Konkret bør derfor avsnitta om Stølsområde og Fritidshus få ei slik innleiing , « Av omsyn til villreinstamma bør det ikkje tillatast ny utbygging i villreinområdet». (endringforslag 4). Kap. 6 er oppdatert i samband med at planarbeidet vart starta opp att i 2015. St. melding nr. 26 (2006- 2007) om «</p>

		Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand» er den siste i sitt slag. Tilsvarande er det ikkje utarbeida nyare fylkesplanar som omtalar dette temaet.
4	Forsvarsbygg	Forsvarsbygg påpeiker at militær øvingsverksemd ikkje treng godkjenning av politimesteren og at retningslina i kap. 9.1 under motorferdsel her må justerast. Administrasjonen si vurdering; Retningslina i kap. 9.1 om motorferdsle bør justerast slik at siste setning lyder; « <i>Hjelpekorpsa sin øvingsaktivitet skal vera del av ein øvingsplan godkjend av politimesteren.</i> ».(endringsforslag 5)
5	Direktoratet for mineralforvaltning	Direktoratet har ingen særskilde merknader til planforslaget men gjer merksam på at det er registrert mineralressursar innafor planområdet. Administrasjonen si vurdering; Evt. saker om uttak av mineralforekomstar må vurderast konkret m.a. utifrå kva verknad tiltaket vil kunne få på villreinstamma.
6	Nærøyfjorden verneområdestyre	Nærøyfjorden verneområdestyre støttar framlegg til Interkommunal kommunedelplan for Fjellheimen.. Retningslinjene er i tråd med verneforskrifta for Nærøyfjorden landskapsvernområde og forvaltningsplan for området. I forvaltningsplan for Nærøyfjorden står det mellom anna at « <i>omsynet til villrein skal alltid tilleggjast vekt i avgjerder om tiltak innanfor deira leveområde. Det skal vere nært samarbeid med villreinutval og villreinnemnder. Ein skal legge opp til å unngå ferdsle gjennom kalvingsområde i april/mai.</i> ».
7	Stølsheimen verneområdestyre	Administrasjonen si vurdering; Verneområdestyret har ingen framlegg til endring av planen. Stølsheimen verneområdestyre støttar framlegg til <i>Interkommunal kommunedelplan for Fjellheimen</i> . Planen er eit godt planverktøy for å ta vare på leveområda for villreinen i Fjellheimen villreinområde. Retningslinjene er i tråd med verneforskrifta for Stølsheimen landskapsvernområde og forvaltningsplan for området.
		Administrasjonen si vurdering; Verneområdestyret har ingen framlegg til endring av planen.
8	BKK, Produksjon AS	BKK viser til at rehabilitering av kraftanlegg innanfor planområdet i dag krev dispensasjon frå LNF- formålet og forutset at kommunane også i framtida viser fleksibilitet i slike saker. Dei ynskjer at «Naturbase» og kommunedelplanen sitt temakartet blir oppdatert slik at viktige trekkruiter og liknande framgår. Tilsvarande meiner dei at BKK sine
		Administrasjonen si vurdering;

		Kommunedelplanen sitt temakartet bør kun visa utvalde tema, som t.d. dei viktigaste kryssingspunkta for villrein over R13. Meir detaljerte data kan ein finna i underliggjande rapportar. Når det gjeld evt. kabling av nye kraftliner i området framgår det av planen at dette kun bør skje der det ikkje medfører store terrenginngrep.
9	Nordfjella og Fjellheimen Villreinnemnd	Villreinnemnda ser positivt på at det vert laga ein felles kommunedelplan for villreinområdet. Dei påpeker at idrettsanlegg er vist på plankartet vest for Hanguren (Dyrvedalen) men ikkje opplista i planen under arealformål. Dei meiner at det må tydleg framgå av temakartet at kun trekkvegar over R13 er vist slik at kartet ikkje kan feiltolkast. Når det gjeld handlingsplanen tilrår dei at « kartlegging av trekkruiter» vert inkludert i tiltaket «Areal og beitekartlegging ». Dei meiner og at villreinnemnda bør vera involvert i dei fleste tiltaka i handlingsplanen.
10	Villreinutvalet for Fjellheimen villreinområde	<p>Villreinutvalet har ikkje merknader til føremålet til planutkastet. Dei peikar på at fjellryggen «Hatlekinni» Nord for Bolstad er ikkje inkludert i temakartet og at dette har vore teljande villreinareal tidligare grunna sin funksjon som opphaldsområde og beite om hausten. Dei ynskjer derfor at Hatlekinni er villreinareal eller blir betrakta som omsynsone for villrein.</p> <p>Villreinutvalet finn det naturleg at areal med høg menneske skapt aktivitet blir teke ut som teljande areal for villrein, og som teljande areal for tildeling av fellings løyver. Dette omhandlar deler av Finnbunuten / Ondrehaugen i Voss kommune og Hangurenplatået. Begge områda har høg ferdsel av menneske som truleg aukar i åra framover.</p> <p>I tråd med planframlegget meiner villreinutvalet at når RV 13 blir lagt i tunnel må den gamle riksvegen mellom Finnbuene og Storhaugtunnelen ikkje bli vinterbrøyt (1.nov. til 1.juni). Tilsvarande bør anleggsvegar i villreinområdet ikkje brøytast opp før 1.juni. Villreinutvalet meiner vidare at det ikkje bør gjevast løyver til motorisert ferdsle i perioden 10. april til 1.juli.</p> <p>Villreinutvalet ser det naturleg at utvalet har ei utvida rolle utover det som er skissert i Handlingsprogram 2016-2019. Villreinutvalet vil ha uttalerett og innsynsrett i sakene som vedkjem villreinareal og tilhøyrande randsoner.</p>
		<p>Administrasjonen si vurdering;</p> <p>Planavgrensinga er etter fleire drøftingar i styringsgruppa fastsett til samanhengande areal over kote 700. Området «Hatlekinni» Nord for Bolstad bør utifrå dette ikkje inngå i planen då dette ikkje er eit samanhengande areal over kote</p>

		<p>700.</p> <p>Det er viktig med brei og god medverknad i forvaltninga av villreinområdet. Villreinutvalet bør derfor høyrast i alle dispensasjonsaker til liks med villreinnemnda , jf. kap. 10 «Retningsliner for sakshandsaming» (endringforslag 9).</p>
11	Bergen og Hordaland Turlag	<p>Meiner at føremålet med planen harmonerer godt med dei verdiane turlaget skal ivareta. Dei føreslår at retningslinene i planen tek for seg involvering av brukarinteresser. Konkret gjer dei framlegg om eit eige avsnitt om «Medverknad» i kap. 9 ;</p> <p><i>« I oppfølginga av planen har kommunane ansvaret for å sikra medverknad og samråd mellom brukarinteresser i kommunale plan- og forvaltingspørsmål som gjeld Fjellheimen villreinområde».</i></p> <p>Under handlingsplan peikar dei på at det er viktig med god koordinering og samarbeid med friluftsliv-organisasjonane som har aktivitet og hytter i dette området, slik at ein kan oppfylla målet om informasjonsmateriell med høg standard og sams utforming.</p> <p>Turlaget er vidare positive til at det vert utarbeidd løype- og stiplanar for Fjellheimen villreinområde.</p>
		<p>Administrasjonen si vurdering;</p> <p>Medverknad i forvaltninga av villreinstamma er viktig. Turlaget sitt framlegg om eit avsnitt om «medverknad» bør derfor leggst inn i kap. 10, andre avsnitt, under «retningsliner for sakshandsaming» (endringforslag 10).</p>
12	Åshild Eikefet Lien	<p>Har fleire merknader til ordlyden i retningslinene i kap. 9.1 og 9.4, m.a. om at villreinnemnda skal gje uttale til alle reguleringsplanar/ dispensasjons-søknadar før avgjerd og at eksisterande anleggs-vegar kan oppgraderast etter søknad. Ho har og eit konkret framlegg til bandtvangsperiode frå 1 mars til 20 august og om at informasjonstavler også bør setjast opp ved DNT sine hytter.</p>
		<p>Administrasjonen si vurdering;</p> <p>Ordlyden i kap. 9. og kap. 9.4 er utforma som retningsliner og ikkje som føresegner. Dette legg derfor føringar på korleis teksten er utforma. Administrasjonen vil derfor tilrå att ein ikkje endrar ordlyden, men meiner at dei konkrete forslaga om bandtvangsperiode bør arbeidast vidare med. Tilsvarande bør relevant informasjon om villreinen også formidlast på/ved DNT sine hytter (jf. også merknad frå Bergen og Hordaland turlag).</p>
13	Tore Bø	<p>Har hytte i Skjellingen og peikar på utfordringar i høve brukstid på si hytte dersom det ikkje vert vinterbrøyta veg lengre enn til Storehaug. Meiner og at ei utviding av hyttene på 15 m2 er for lite for dei som har små hytter.</p>
		<p>Administrasjonen si vurdering;</p> <p>Av omsyn til villreinstamma bør Vikafjellsvegen ikkje brøytast opp før 1 juni etter at tunnelen er opna. Det kan likevel vera</p>

		<p>ei løysing å brøyta til Fosse og frå Voss til fylkesgrensa og ha stengt mellom. Dette vil gje reinen mulegheit til kryssing av vegtraseen. For hytteigarane i området er det viktig at det vert tilrettelagt for leigekøyring med snøscooter fram til hyttene.</p> <p>Retningslinene i planen opnar opp for at mindre hytter kan utvidast. Av omsyn til reinstamma bør likevel ikkje hyttene vera for store i villreinområdet.</p>
14	Laila Fjærestad m. fl.	<p>Meiner på vegne av fleire hytteigarar m.a. at Rv 13 må vinterbrøytast til Fosse/ Hestavollen og til fylkesgrensa frå Myrkdalssida etter tunnelopning gjennom Vikafjellet. Dette både pga omsyn til hytteigarar, friluftsliv og beredskapen på fjellet.</p> <p>Dei meiner og at det må kunne nyttast snøskuter mellom Fosse og fylkesgrensa dersom vegen blir stengd vinterstid.</p> <p>Dei meiner at det ikkje bør tilretteleggjast for camping oppe i fjellområdet då dette kan uroa reinen.</p> <p>Administrasjonen si vurdering;</p> <p>Det kan vera ei løysing å brøyta frå Vik til Fosse og frå Voss til fylkesgrensa og ha stengt mellom. Dette vil gje reinen mulegheit til kryssing av vegtraseen.</p> <p>For hytteigarane i området mellom er det viktig at det vert tilrettelagt for leigekøyring med snøscooter fram til hyttene(endringsforslag 11)</p>
15	Ivar Eilev Refsdal	<p>Som grunneigar i Valaholo i Vik meiner at ein framleis må få byggja stølshus og landbruksvegar i området. Konkret er det ynskje om å bygge stølsveg fram til Valahola.</p> <p>Administrasjonen si vurdering;</p> <p>Eventuelle søknader om bygging av nye stølshus og landbruksvegar bør vurderast konkret på grunnlag av søknad. Ved vurdering av slike søknadar bør nytten av tiltaket for landbruksdrifta vurderast opp mot ulempane for villreinstamma.</p>

Fleire av merknadane til planframlegget tilseier at planen bør justerast. Som det er påpeika i fleire av merknadane er det viktig å sikra ei felles forvaltning av villreinstamma. Det inneber at kommunane i villreinområdet bør vedta ein felles plan som sikrar lik handsaming over kommunegrensene. Planen bør og legge til rette for brei medverknad frå ulike interessegrupper slik at konfliktnivået i området vert minst muleg.